

تشخیص نیاز غذایی سویابه روش دریس

وحید مظفری - شاپور حاج رسولیها - اشرف السادات سجادی
دانشجوی کارشناسی ارشد - استاد گروه خاکشناسی دانشکاه صنعتی اصفهان
پژوهنده و عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات خاک و آب

بمنظور تشخیص نیاز غذایی سویادریک آزمایش مزرعه ای اثرپنج سطح ازت (۰، ۱۵، ۳۰، ۴۵ و ۶۰ کیلوگرم درهکتار) و چهار سطح پتاسیم (۰، ۳۰، ۴۵ و ۶۰ کیلوگرم K_2O درهکتار) بصورت فاکتوریل در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی با سه تکرار در سال زراعی ۷۲ - ۷۱ در مزرعه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشکاه صنعتی اصفهان واقع در شروودان به مرحله اجرا درآمد. نمونه های برگ در مراحل شروع تشکیل گل (R_1) و شروع تشکیل دانسه (R_5) تهیه و عناصر $Ca, Mg, Zn, Fe, Cu, N, P, K$ ، بساروشهای استاندارد اندازه گیری گردید. همچنین اثر مقادیر کودهای ازت و پتاس بر روی عملکرد محصول تعیین شد. برای تشخیص کمی نیاز غذایی سویا، از شاخصهای دریس که بیانگر انحراف نسبی ترکیبات شیمیائی نمونه های برگ سویا (مورد تحقیق) از نرم دریس میباشد، استفاده گردید. برای محاسبه شاخصها از مقادیر مربوط به نرمهای سویا (بورلی ۱۹۹۱) استفاده شد. با استفاده از این نرمها و فرمهای بیان عناصر غذایی مربوط به هر کدام از تیمارها و میانگین آنها که در فرمولهای کالیبراسیون دریس قرار داده شد، شاخصهای عناصر غذایی محاسبه گردید. بمنظور تأیید محاسبات فوق یک برنامه کامپیوتری نوشته شد و مورد استفاده قرار گرفت. نتایج نشان داد، روش دریس، روش مناسبی جهت بررسی وضعیت عناصر غذایی گیاه بوده و به کمک شاخصها میتوان عدم تعادل عناصر غذایی را بصورت کمی مشخص کرد و ترتیب نیاز گیاه به عناصر غذایی را نشان داد و عامل محدود کننده را که با منفی ترین شاخص مشخص میشود، تعیین نمود. همچنین این شاخصها نشان دادند که اضافه کردن ازت بیش از ۶۰ کیلوگرم درهکتار همراه با میزان بهینه پتاس (۳۰ کیلوگرم درهکتار) قادر خواهد بود عملکرد را افزایش دهد، اما عناصر کم مصرف و در راس آنها روی و منگنز محدود کننده ترین عناصر را شامل میشود. لذا لازم است همراه با عناصر اصلی پر مصرف، عناصر غذایی کم مصرف مخصوصاً " روی و منگنز نیز در منطقه مورد توجه قرار گیرد. تیمار $N_{60}K_{30}$ نسبت به شاهد مناسبترین تیمار در این آزمایش بوده و میتواند قابل توصیه باشد.